

Baroda High School, ONGC-Primary Section

TERM I Morning Shift (2023-24)

Std: - VI

Sub: Gujarati

Term I Assiment Ch:- 3 to 7

પ્રશ્ન :- ૧ (ક) નીચે આપેલાં વિકલ્પો માંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ લખો :-

૧. 'બાણ તો ત્યારે જ છુટશે...' પાઠમાં શાનું મહત્વ રજૂ થયું છે ?

(અ) દાનનું (બ) ગુરુનું (ક) ધનુર્વિધ્યાનું (ડ) એકાગ્રતાનું

૨. પરીક્ષામાં કૌરવો-પાંડવોને શું વીંધવાનું હતું ?

(અ) આખું પક્ષી (બ) પક્ષીનું માથું (ક) પક્ષીનું પેટ (ડ) પક્ષીની આંખ

૩. 'કૃષક' શબ્દનો સમાનર્થી શબ્દ કયો છે ?

(અ) વરસાદ (બ) વાદળ (ક) ખેડૂત (ડ) કોયલ

૪. નીચેના માંથી સાચી જોડણી કઈ છે ?

(અ) આશીરવાદ (બ) અશીર્વેદ (ક) અશીબાદ (ડ) આશીર્વાદ

૫. વરસાદ થાય ત્યારે આકાશમાં શું ચમકે છે ?

(અ) દોરા (બ) વીજળી (ક) ફાનસ (ડ) અગ્નિ

૬. 'દશેરા' બીજા ક્યાં નામથી પણ ઓળખાય છે ?

(અ) વિજયાદશમી (બ) દીપાવલી (ક) ગોકુલઆઠમ (ડ) બળેવ

૭. 'વીજળીરાણી' પાઠમાં દાદાજીએ કોની વાર્તા કહી ?

(અ) જાદુઈ દુનિયાની (બ) વીજળીરાણીની (ક) પતંગની (ડ) ભૂતની

૮. 'કમર કસવી' નો અર્થ શું થાય ?

(અ) કમર દુખવી (બ) કમર પર પટ્ટો બાંધવો (ક) હિંમત કરવી (ડ) કમર પર હાથ મૂકવો

૯. આપણે શાના શરદાર છીએ ?

(અ) રમવાના (બ) ગામના (ક) સરહદના (ડ) ચોખ્ખાઈના

૧૦. 'નામોનિશાન મટી જશે' એટલે શું ?

(અ) નામના થશે (બ) કીર્તિ ફેલાશે (ક) મોટું નામ થશે (ડ) આમાંથી એક પણ નહીં

પ્રશ્ન :- ૧ (બ) ખાલી જગ્યા પૂરો :-

૧. ચોખ્ખાઈ આપણી પ્રાણ શક્તિ ઘર ઘર પહોંચે આ ----- .

૨. શહેર ગામ ચોખ્ખાં થાશે. ----- ભાગતાં ફરશે.

૩. આ ફેરફારનો તમામ ----- સંસ્કારને જાય છે.
૪. અઢી દાયકામાં તો ગામની ----- ફરી ગઈ છે.
૫. ભેંસ પર ----- પડી હતી.
૬. છોકરાએ ----- ના દિવસે પતંગ ચગાવી.
૭. વીજળી ----- માં પાછી આવે.
૮. આવ્યો ----- નો ઘણી મેહુલો રે !
૯. 'મેહુલો આવ્યો ' કવિતા ----- પ્રકારની છે.
૧૦. ગુરુજીની ----- લેવાની રીત જુદી જ હોય છે.

પ્રશ્ન :- ૧ (ગ) ખરાં -ખોટાંની નિશાની કરો :-

૧. કૌરવો-પાંડવોના ગુરુ વિભીષણ હતાં
૨. ભીમે પક્ષીની આંખ વીંધી નાખી.
૩. વરસાદ પડતા સૌ આંદમા આવી જાય છે.
૫. ખેડૂત વરસાદ પડતા બળદ તૈયાર કરે છે.
૬. વીજળીથી માત્ર પંખો જ ચાલે છે.
૭. વીજળી આપણને ઉપયોગી નથી.
૮. વીજળીથી કામ સરળ બન્યાં છે.
૯. સંસ્કારને વ્રુક્ષો ગમતાં ન હતાં.
૧૦. અઢી દાયકા એટલે અઢી વર્ષ થાય.

પ્રશ્ન :- ૧ (ઘ) કોણ બોલે છે કોને કહે છે લખો :-

૧. "ભાઈ, આપણે વૃક્ષારોપણ વખતે છોડ વાવવામાં જ રસ લેતા,પણ એ છોડ ઉછરે એની દરકાર ક્યાં લેતા?"
૨. 'વાહ! અઢી દાયકામાં તો ગામની સિકલ ફરી ગઈ છે !"
૩. સાચી વાત છે, પશાભાઈ. આ ફેરફારનું તમામ શ્રેય સંસ્કારને જાય છે."
૪. "હેં પરીક્ષા.....?"
૫. ભી....મ ! બેટા ! શાંત થા.

પ્રશ્ન :- ૧ (ચ) ઘરમાં વપરાતાં સફાઈને લગતાં સાધનોના નામની યાદી તૈયાર કરો.

પ્રશ્ન :-૨ સુચના મુજબ જવાબ લખો :-

(ક) સમાનર્થી શબ્દ લખો :-

૧. ઓતર = ----- ૨. મંડાણ = ----- ૩. રાશ = -----
૪. અનોખું = ----- ૫. કૌતુક = ----- ૬. દાયકો = -----
૭. ઔશધિ = ----- ૮. સરદાર = ----- ૯. નિર્મળ = -----

(ખ) વિરોધી શબ્દ લખો :-

૧. ઉપર X ----- ૨. આગળ X ----- ૩. જાડો X -----
૪. ધરતી X ----- ૫. યોગ્ય X ----- ૬. ગામ X -----
૭. મીઠું X ----- ૮. સીધા X ----- ૯. લાંબો X -----

(ગ) જોડણી સુધારો :-

૧. ગોકૂળ = ----- ૨. વારતા = ----- ૩. અરજુન = -----
૪. નકૂલ = ----- ૫. બિકણ = ----- ૬. ચોપદિ = -----
૭. મેહૂલો = ----- ૮. દેડકિ = ----- ૯. દેશભક્તી = -----

(ઘ) રૂઢીપ્રયોગનો અર્થ લખી વાક્યમાં પ્રયોગ કરો :-

૧. જુદી માટીનો માનવી ૨. કમર કસવી ૩. જીવ કાપવો
૪. કદમથી કદમ મેળવવાં ૫. લોઢાના ચણા ચાવવા ૬. ટોળટપ્પા કરવાં
૭. થાકીને લોથપોથ થઈ જવું

(ચ) નીચે આપેલ સંજ્ઞાઓના પ્રકાર લખો :-

૧. ગાંધીજી ૨. શાકભાજી ૩. ગુલાબ ૪. ફૂલ ૫. ગાય
૬. જુંડ ૭. ભારત ૮. જીલ્લો ૯. ટોળું ૧૦. ઘોડો

પ્રશ્ન:- ૩ (ક) વાક્યોમાં રહેલા ક્રિયાપદ શોધી લખો :-

૧. ગુરુ દ્રોણાચાર્યએ પરીક્ષા લીધી.
૨. સંસ્કારે વૃક્ષો વાવ્યાં.
૩. ભીમે લડવા ખાધા.
૪. ખેડૂતે બળદ તૈયાર કર્યા.
૫. અર્જુને પંખીની આંખ વીધી.

પ્રશ્ન:- ૩ (ખ) વાક્યોમાં રહેલા વિશેષણને અલગ તારવીને લખો :-

૧. ભીમની ગદા ભારે છે.
૨. સુંદર વૃક્ષો ગામની શોભા વધારે છે.
૩. ઝાડ પર લીલાં રંગનું પક્ષી છે.
૪. રમેશ ઊંચા પર્વત પર ચડ્યો.
૫. નર્મદા નદીમાં શુદ્ધ પાણી છે.

પ્રશ્ન:- ૩ (ગ) લીટી દોરેલા શબ્દોના સ્થાને કૌંસમાં આપેલા શબ્દો લખી જરૂરી ફેરફાર કરી વાક્ય ફરીથી લખો :-

૧. મામા લાડવા ખાય છે. (મામી)
૨. રમેશે ચોપડી વાંચી. (છાપું)
૩. દાદાજી એ વાર્તા સંભળાવી. (દાદીજી)
૪. મારી પડે લાકડી છે. (દંડો)
૫. વાટકીમાં દૂધ છે. (તપેલી)

પ્રશ્ન:- ૩ (ગ) આપેલાં શબ્દો પરથી વાક્ય બનાવો :-

૧. ધનુષબાણ	૨. ગદા	૩. મેહુલો	૪. વીજળીરાણી
૫. પતંગ	૬. દિવાળી	૭. નાળિયેરી પૂનમ	૮. નાતાલ

પ્રશ્ન:- ૩ (ઘ) કાવ્યપંક્તિઓ પૂર્ણ કરો :-

૧. નદી – સરોવર ----- ડેડકડી દિયે આશિષ .
૨. શહેર ગામ ----- ભેદ ભૂલીએ.

પ્રશ્ન:- ૩ (ચ) આપેલાં વાક્યોનું પ્રથમ ભાષામાં અનુવાદ કરો :-

૧. હું રોજ છોડવાની સંભાળ લઈશ.
૨. સ્વચ્છતા રાખવી એ આપણી ફરજ છે.
૪. તને પંખી બરાબર દેખાય છે ને ?
૫. વરસાદમાં રમવાની બહુ મજા આવે છે.

પ્રશ્ન:- ૪ (ક) નીચે આપેલાં પ્રશ્નોના જવાબ એક વાક્યમાં લખો :-

૧. ગુરુએ કોની પરીક્ષા લેવાનું આયોજન કર્યું ?
૨. ભીમ કોને ડરપોક કહે છે ?
૩. તમે માછલીઓ ક્યાં ક્યાં જોય છે ?

૪. 'આવ્યો મેહુલો' કવિતાનો પ્રકાર કયો છે ?
૫. રામુ શાળાથી ઘરે આવવાના બદલે ક્યાં રોકાઈ ગયો ?
૬. બાળકોને વાર્તા કોણ કહે છે ?
૭. તમારાં ઘરમાં તમને કોણ વાર્તા કહે છે ?
૮. સંસ્કાર આવ્યો ત્યારે ક્યાં ધોરણમાં ભણતો હતો ?
૯. રાશી અને નક્ષત્ર પ્રમાણે બનતા વનને કયું વન ખે છે ?
૧૦. શહેર-ગામ ચોખ્ખાં થવાથી શાનું નામોનિશાન મટી જશે ?

પ્રશ્ન ૪ :- ૪ (ખ) નીચે આપેલાં પ્રશ્નોના જવાબ ત્રણ-ચાર વાક્યમાં લખો :-

૧. તમને વરસાદ ગમે ? કેમ ?
૨. મેહુલાને ધરતીનો ધણી શા માટે કહ્યો છે ?
૩. નિશાન તાકતાં પહેલાં શું કરવું પડે ?
૪. ગુરુ દ્રોણે પરીક્ષા શી રીતે લીધી ?
૫. પતંગ ચગાવવા શી તૈયારી કરવી પડે ?
૬. તમારા ઘરમાં વીજળી ક્યાં ક્યાં કામ કરી આપે છે ?
૭. વૃક્ષને ઉછેરવા શી શી કાળજી રાખવી પડે ?
૮. ગામમાં ક્યાં ક્યાં વૃક્ષો હતાં ?
૯. શરીરની સ્વચ્છતા માટે તમે શું કરો છો ?
૧૦. ચોખ્ખાઈને દેશભક્તિ કેમ કહી શકાય ?

પ્રશ્ન:- ૫ (ક) નીચે આપેલાં વિષય પર નિબંધ લખો :-

૧. ચોખ્ખું મારું ગામ
૨. દિવાળી
૩. પાણી બચાવો જીવન બચાવો

પ્રશ્ન:- ૫ (ખ) નીચે આપેલો ફકરો વાંચી આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો :-

લોકોએ આ વીજળીરાણીને રહેવા માટે મોટાંમોટાં ઘર બનાવ્યાં. એ ઘરને પાવરહાઉસ કહે છે. પાવરહાઉસમાંથી નીકળીને વીજળીરાણી હરીફરી શકે એ માટે ખાસ તારના દોરડાં લગાવ્યાં. એક ગામથી બીજે ગામ જઈ શકે એટલા માટે ગ્રિડના તાર નાખ્યાં રાનીને રસ્તામાં કોઈ આડું આવીને ચીડવે નહિ, એટલે થાંભલા ઉપર ઊંચેઊંચે આ તાર બાંધ્યા અને આ બધા તાર ગામ – પરગામ થઈને પાવરહાઉસ પાછા પહોંચી જાય.

નીચેનાં પ્રશ્નોના જવાબ લખો :-

૧. વીજળીને રહેવા માટે શું બનાવ્યાં ?

૨. વીજળીના ઘરને શું કહે છે ?

૩. તારના દોરડાં શામાંથી બનાવવામાં આવ્યાં છે ?

૪. વીજળી કયાં જઈને પાછી પાવરહાઉસ પહોંચે ?

૫. 'પાવરહાઉસ' શબ્દનો સમાનાર્થી લખો .